

Karta Standardów Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa

Przyjęcie niniejszej Karty Standardów ma na celu zagwarantowanie, że Budżet Obywatelski Miasta Krakowa będzie postrzegany jako proces otwarty, inkluzyjny i transparentny. Standardy te, oparte na doświadczeniach krajowych oraz wytycznych OECD, stanowią nadrzędne zasady ideowe, które powinny kierować interpretacją i stosowaniem szczegółowych zapisów Regulaminu.

Lp.	Standard	Rekomendacja Operacyjna (Definicja)	Źródło/Kontekst
1.	Suwerenność Mieszkanek i Mieszkańców	Proces Budżetu Obywatelskiego (BO) opiera się na uznaniu społeczeństwa obywatelskiego za głównego decydenta w kwestiach wydatków publicznych, dzięki transformacji tradycyjnych struktur władzy, oddając realny wpływ na miasto w ręce jego mieszkanek i mieszkańców.	Standardy OECD; Model <i>Gatekeeper</i>
2.	Niezależność Wnioskowania i Wsparcie Inicjatyw	Aby wyeliminować ryzyko nieuczciwej konkurencji i zachować oddolny charakter BO, osoby pełniące funkcje publiczne (radni miejscy i dzielnicowi oraz pracownicy urzędu i jednostek miejskich) powinny powstrzymać się od składania własnych wniosków. Ich rolą w tym procesie ma być nie konkurowanie z mieszkańcami, lecz aktywne wspieranie i merytoryczna pomoc przy projektach zgłaszanych przez społeczność.	Standard Transparentności; Wymóg User Query
3.	Pełna Transparentność i Gospodarność Finansowa	Realizatorzy projektów BO są zobowiązani do przeprowadzenia rzetelnej analizy kosztów, obejmującej nie tylko samą realizację, ale i późniejsze utrzymanie projektu. Kluczowym narzędziem jest tu obowiązkowe i udokumentowane badanie rynku, które ma zapewnić celowość wydatków i zachowanie najwyższych standardów gospodarności.	Standard Gospodarności; Wymóg Badania Rynku
4.	Inkluzyjność i Projektowanie Uniwersalne	Każdy projekt musi być realizowany zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego (PU). Oznacza to obowiązek zapewnienia pełnej dostępności cyfrowej, informacyjnej oraz przestrzennej, tak aby efekty BO służyły wszystkim mieszkańcom bez wyjątku, ze szczególnym uwzględnieniem osób o specjalnych potrzebach.	Standard Ustawy o dostępności
5.	Gwarantowana Ogólnodostępność	Wszystkie efekty projektów muszą być dostępne bezpłatnie dla ogółu mieszkańców – krakowian w przypadku	Integracja standardów krajowych

		projektów ogólnomiejskich oraz mieszkańców danej dzielnicy w przypadku zadań dzielnicowych. W przypadku inwestycji określono sztywne ramy dostępności: co najmniej 25 godzin tygodniowo, pomiędzy godz. 6:00-22:00, z uwzględnieniem w miarę możliwości soboty lub niedzieli.	
6.	Nienaruszalność Wyboru Mieszkańców	Projekty wyłonione w głosowaniu stają się zadaniami o szczególnym priorytecie i ich realizacja jest obowiązkowa. Jeśli zadanie nie zostanie ukończone w danym roku, musi zostać wpisane do wykazu wydatków niewygasających lub uzyskać gwarancję finansowania w budżecie na kolejny rok, co zapewnia rozliczalność procesu	Standard Rozliczalności
7.	Rzetelna i Obiektywna Weryfikacja	W sytuacjach spornych, gdy projekt BO otrzyma negatywną ocenę, tryb odwoławczy opiera się na opinii Rady Budżetu Obywatelskiego. Ma to na celu ograniczenie subiektywizmu urzędniczego i zwiększenie zaufania mieszkańców do wyników weryfikacji.	Standard Zaufania
8.	Transparentna Agitacja i Neutralność Urzędnicza	Obowiązuje bezwzględny zakaz promowania konkretnych projektów przez komórki organizacyjne urzędu miasta oraz miejskie jednostki i instytucje publiczne. Pracownicy tych jednostek nie mogą wykorzystywać zasobów publicznych do prowadzenia kampanii na rzecz wybranych projektów BO.	Standard krajowy
9.	Ciągłość, Kompletność i Trwałość Projektu	Zgłaszane zadania muszą stanowić kompletną całość, co wyklucza składanie projektów cząstkowych, np. dotyczących wyłącznie dokumentacji. Dodatkowo rezultaty każdego projektu muszą posiadać gwarancję trwałości i być oznakowane, a w przypadku projektów inwestycyjnych istnieje obowiązek utrzymania oznakowania zrealizowanych zadań przez 5 lat.	Standardy Integralności Projektów
10.	Bezstronność i Profesjonalizm Procesu Głosowania	Osoby, które same złożyły projekt, nie mogą pracować w punktach głosowania ani uczestniczyć w jego organizacji. Same punkty muszą być zlokalizowane w sposób dogodny dla społeczności, a ich obsługa przez urzędników ma gwarantować sprawny i rzetelny przebieg procesu.	Ideowy Rdzeń BO; Wymóg User Query zapis do ZPMK